

OSIO 9. JOHDANTOKYSYMYKSET TARKASTUSKÄYNTEJÄ VARTEN (30 KOHTAA)

Kohta 1. Tarkastuskäynnin tiedot	
Laitoksen nimi, osoite ja puhelin Laitoksen johtajan nimi Sähköpostiosoite	
Laitoksen tyyppi (esim. sairaala, kuntoutuskoti, asunto-la)	
Tarkastuskäynnin päivämäärä(t)	
Tarkastuskäynnin suorittajat	
Kohta 2. Laitoksen tiedot	
2.1 Sijainti (Lähde: havainnointi) - Kuvaile laitoksen sijainti. - Onko laitos maaseudulla vai kaupungissa? - Onko laitos saavutettavissa julkisin kulkuneuvoin? - Kuinka kaukana se on lähimmästä kaupungista? - Onko laitoksessa portteja, tai voitko sinä/voivatko vierailijat/asukkaat vapaasti kulkea (koskee vapaaehtoisessa hoidossa olevia) - Onko vartijaa tai kulunvalvontaa?	
2.2 Laitos (Lähteet: johtaja, kirjallinen aineisto) - Mistä laitoksen rahoitus tulee? (esim. mikä %-osuus tulee kunnalta, asukkailta, muualta) ja mikä suunnitteen on kokonaisbudjetti? - Ovatko budjetti ja tilinpäätös julkisia? - Onko asukkaiden ihmisoikeuksia valvottu (anna yksityiskohtaista tietoa)?	
2.3 Asukkaat (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, havainnointi) - Montako paikkaa/vuodesijaa on laitoksessa? - Montako henkilöä nukkuu tässä yksikössä/laitoksessa tänä yönä? - Miten ne jakaantuvat miehiin ja naisiin? - Ikäjakama: Kuinka monta % on (1) alle 18; (2) 18–65; (3) yli 65 vuotta? - Mihin seuraavista ryhmistä useimmat asukkaat kuuluvat? - mielenterveysongelmaiset; - kehitysvammaiset; - päihdeongelmaiset; - muistihäiriöiset (esim. Alzheimerin tauti tai muu dementia)? - Suunnitteen mukaan monelle % asukkaista on toimintakelpoisuus rajoitettu (määrätty edunvalvoja)? - Ketkä ovat edunvalvojat? (esim. perheenjäsenet, henkilökunta, laitoksen johtaja) - Mikä on keskimääräinen hoito/kuntoutusjakson kesto tässä laitoksessa? - Kuluneen vuoden aikana, kuinka monta henkilöä poistettiin laitoksesta: (1) avohoitoon/yliteiskuntaan; (2) toisiin laitoksiin; (3) kuinka monta kuoli? - Mitkä ovat kuluneen vuoden aikana kuolleiden iät? - Miten kuolemantapaukset selvitetään laitoksessa?	

2.4 Henkilökunta (Lähteet: johtaja ja kirjallinen aineisto) ▪ Mikä on laitoksen/yksikön henkilökunnan määrä? (muutettuna kokopäiväisiksi henkilöiksi) ▪ Kuinka moni näistä on: ▪ Psykiatreja? ▪ Muita lääkäreitä? ▪ Hoitohenkilökuntaa? ▪ Laitosapulaisia? ▪ Psykologeja?	
2.5 Henkilökunnan koulutus (Lähteet: henkilökunta ja kirjallinen aineisto: ohjeet) ▪ Onko henkilöstön osallistuttava täydennyskoulutukseen (selosta yksityiskohtaisesti)?	
2.6 Valitusten käsittely (Lähteet: johtaja, asukkaat, havainnointi, kirjallinen aineisto: arkisto valituksista, vuosikertomus) ▪ Miten asukkaat voivat valittaa mistä tahansa laitokseen liittyvästä? ▪ Tietävät asukkaat tästä valitustiestä? ▪ Tarjotaanko asukkaille valituksen tekoon tarvittavat välineet (esim. kynät, paperi, suljetut laatikot valituksen jättämistä varten)? ▪ Pidetäänkö kirjaa valituksista? ▪ Julkaistaanko ja tarkistetaanko vuosittain raportti valituksista? ▪ Miten käsitellään valitukset joihin ei löydy ratkaisua ja onko olemassa asukasedustajien järjestelmä?	
Kohta 3. Asumisolot	
3.1 Fyysiset olosuhteet (Lähteet: johtaja, henkilökunta, asukkaat, havainnointi eri huoneissa (makuuhuoneet, ruokailutilat, terapiahuoneet, WC, kylpyhuoneet)) ▪ Onko käytössä riittävästi sähköä? ▪ Onko lämmitys sopivaa? ▪ Löytyykö rikkinäisiä kohtia, kuten rikkinäisiä ikkunoita tai vahingoittuneita seiniä? ▪ Ovatko asukkaiden käytössä olevat tilat riittävän puhtaita?	
3.2 Tilat (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, havainnointi) ▪ Ovatko tilat liian täynnä (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Onko riittävästi pääsyä ulkoilmaan? ▪ Ovatko kaikki tilat esteettömästi savutettavissa lii-kunta- tai aistinvarmaisille henkilöille?	
3.3 Ateriat ja ruoka (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, havainnointi (keittiö-tiloista ja ruokailutiloista aterian aikana)) ▪ Kuvaile ruokailutila; onko asukkaille riittävästi tilaa syödä? ▪ Onko ruoka ravitsemuksellisesti laadukasta? ▪ Onko ruoka maistuva? ▪ Onko merkkejä aliravitsemuksesta asukkaiden piirissä (selosta yksityiskohtaisesti)? ▪ Missä määrin asukkaille on tarjolla välipaloja ja ylimääräisiä suupalloja?	
3.4 Vesi (Lähteet: henkilökunta, havainnointi, asukkaat) ▪ Onko puhdas juomavesi vapaasti asukkaiden juotavissa heidän halutessaan?	
3.5 Vaatetus (Lähteet: henkilökunta, havainnointi, asukkaat) ▪ Voivatko asukkaat pukeutua mielensä mukaisesti (ovatko vaatteet heidän omansa?) Onko heidän käytettävä sairaalavaatteita? ▪ Miten vaatteet pestään ja kuinka usein?	

3.6 Makuuhuoneet (Lähteet: asukkaat, kirjallinen aineisto, havainnointi. Käy eri huoneissa eri yksiköissä ja kerää allaolevat tiedot erilaisista nukkumisjärjestelyistä.) ▪ Montako sänkyä on jokaisessa makuuhuoneessa? ▪ Jaetaanko huoneet? (Voivatko asukkaat valita kenen kanssa he jakavat huoneen, vai joutuvatko he jakamaan tilan muiden kanssa?) ▪ Mikä on sänkyjen taso ja mukavuus? (koemakaa sänky asukkaan luvalla) ▪ Onko riittävästi puhtaita ja hyväkuntoisia lakanoita ja peittoja? ▪ Onko asukkailla henkilökohtaisia esineitä ja kuvia makuutilassa? ▪ Onko lukollista tilaa jossa asukas voi säilyttää henkilökohtaisia esineitä? (esim. lukollisia vaatekaappeja tai laatikostoja)?	
3.7 Valaistus (Lähteet: havainnointi ja asukkaat) ▪ Ovatko asukkaiden käytössä olevat tilat riittävästi valaistuja?	
3.8 Raikas ilma (Lähteet: havainnointi ja asukkaat) ▪ Onko ilma raikasta (selosta yksityiskohtaisesti)?	
3.9 Hygienia (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, havainnointi) ▪ Ovatko peseytymistilat vapaasti käytettävissä? ▪ Yksityisyys – ovatko WC- ja peseytymistilat erillisiä ja onko niissä ovia vai ovatko ne yhteistiloja? ▪ Ovatko hygieniatilat puhtaat? ▪ Onko WC-paperia käytettävissä riittävässä määrin? ▪ Missä määrin henkilökunta havainnoi asukkaita hygieniatilojen käytön aikana? ▪ Onko naisille tarjolla riittävästi intiimihygieniaan liittyviä tarvikkeita, kuten naistensiteitä?	
Kohta 4. Määrääminen tahdosta riippumattomaan hoitoon ja sen arviointi (Huom. Tämä kohta ei koske laitoksia joissa ei toteuteta tahdonvastaista hoitoa) (Lähteet: asukkaat, lainsäädäntö, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Toteutuuko tahdosta riippumatonta hoitoa koskeva lainsäädäntö täysin? ▪ Tiedotetaanko tahdostaan riippumattomassa hoidossa oleville asukkailla aina kaikista heidän oikeuksistaan, sisältäen oikeuden valittaa sitovasta hoitopäätöksestä? ▪ Mikä pääsy asukkailla on apuun ja lailliseen edustukseen koskien päätöstä tahdosta riippumattomasta hoidosta?	
Kohta 5. Itsenäinen elämä ja osallisuus Lähteet: Henkilökunta, asukkaat, kirjallinen aineisto	
▪ Miten tuki ja kuntoutuminen jatkuu laitoshoidon jälkeen? ▪ Kuka tukee asukkaiden toipumista? ▪ Kenet haluaisit osallistuvan tuen antamiseen? ▪ Mitkä paikalliset vaihtoehdot tälle laitokselle ovat? ▪ Mitä toimia laitos tarjoaa asukkaan siirtämiseksi yhteisöön? ▪ Kuka vastaa näistä toimista?	
Kohta 6. Osallistuminen vapaa-ajan toimintoihin (kulttuuri, urheilu) (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, havainnointi, kirjallinen aineisto (esim. viikko-ohjelma, julkisteet ym.))	
▪ Miten sanomalehtiä, aikakauslehtiä, kirjoja, radio, televisio, äänikirjoja ja tietokoneita on saatavilla? ▪ Millaisia kulttuuri-, vapaa-ajan ja urheilutoimintoja on saatavilla asukkailla laitoksen sisällä? ▪ Millaisia kulttuuri-, vapaa-ajan ja urheilutoimintoja on saatavilla asukkailla laitoksen ulkopuolella? ▪ Kielletäänkö joitakin asukkaita osallistumasta joihinkin näistä toiminnoista? Miksi? ▪ Miten hyvin saavutettavissa nämä toiminnot ovat asukkailla?	

Kohta 7. Kansalaisvaikuttaminen (Lähteet: henkilökunta ja asukkaat)	
▪ Miten asukkaat käyttävät äänioikeuttaan? ▪ Saavatko asukkaat tukea käyttääkseen äänioikeuttaan? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Ovatko jotkut asukkaat vailla äänioikeutta? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Onko jotakin näyttöä siitä että äänioikeuteen puututaan?	
Kohta 8. Koulutus ja työelämä (Lähteet: henkilökunta ja asukkaat)	
▪ Millaisia koulutusohjelmia on tarjolla laitoksessa tai sen ulkopuolella asukkaille (esim. yliopisto-ohjelmia, iltalukio, ammattikoulutus ja muita koulutusohjelmia)? ▪ Kuinka monta prosenttia asukkaista osallistuu koulutusohjelmiin? ▪ Käytetäänkö asukkaita palkattomana henkilökuntana laitoksessa? ▪ Onko työnteko laitoksen ulkopuolella sallittu asukkaille? ▪ Saavatko he samaa palkkaa kun muut? ▪ Miten asukkaat löytävät työpaikan? Selosta työn saamisen prosessi.	
Kohta 9. Uskonnonvapaus (Lähteet: henkilökunta, asukkaat ja havainnointi)	
▪ Voivatko asukkaat esteettömästi harrastaa valitsemaansa uskontoa? (laitoksen sisällä ja sen ulkopuolella) ▪ Kuvaile mahdollista pakollista uskonnon harjoittamista (selosta yksityiskohtaisesti)?	
Kohta 10. Oikeus yhteydenpitoon ja vieraisiin (Lähteet: henkilökunta ja asukkaat)	
▪ Voivatko asukkaat viestittää yksityisesti kenen tahansa kanssa kirjeitse, puhelimitse tai sähköpostilla ilman rajoituksia? ▪ Voivatko asukkaat vapaasti käyttää puhelinta yksityisesti? ▪ Ovatko henkilökohtaiset kännykät sallittuja? ▪ Miten asukkaat pääsevät verkkoon? ▪ Voivatko he tehdä sen yksityisyydessä? ▪ Lukeeko henkilökunta koskaan saapuvaa tai lähtevää postia? Miksi? ▪ Kannustaako henkilökunta asukkaita pitämään yhteyttä laitoksen ulkopuolella asuviin henkilöihin? Miten? ▪ Miten henkilökunta tarvittaessa auttaa asukkaita puhelimen käytössä, verkkoon pääsemisessä ja kirjeiden kirjoittamisessa? ▪ Rajoitetaanko vierailutunteja kohtuuttomasti? Voivatko lapset vierailla ja miten sitä on helpotettu? ▪ Onko tiloja vieraiden tapaamiseksi yksityisyydessä? ▪ Onko vierailuja kielletty jonkun asukkaan kohdalla? Millä perusteilla?	
Kohta 11: Kodin, perheen ja yksityisyyden suoja (Lähteet: henkilökunta ja asukkaat) Johdantokysymys: Onko sinulla mahdollisuuksia yksityisyyteen ja yksityisen elämään (asumisolosuhteet, seksuaalisuus, henkilökohtainen hygienia)	
11.1 Avioliitto ▪ Voivatko asukkaat solmia avioliiton?	
11.2 Raskauden ehkäisy ▪ Onko erilaisia ehkäisyvälineitä vapaasti saatavilla? ▪ Käytetäänkö ehkäisykeinoja (esim. e-pillereitä tai ehkäisyinjektioita) ilman asukkaan suostumusta? ▪ Keskustellaanko ehkäisymenetelmien haittavaikutuksista asukkaan kanssa ennen suostumuksen saamista?	

11.3 Raskaus ja vanhemmuus ▪ Saavatko laitoksen naisasukkaat tulla raskaaksi? ▪ Kuinka monta asukasta tuli raskaaksi kuluneen 12 kuukauden aikana? ▪ Miten laitos reagoi raskauksiin? ▪ Millaista tukea vanhemmuudelle on tarjolla? ▪ Voivatko vanhempi/vanhemmat ja lapsi asua yhdessä?	
11.4 Raskauden keskeytys ▪ Milloin viimeksi päädyttiin asukkaan raskauden keskeytykseen tässä laitoksessa? ▪ Kuka päättää että raskaus tulisi keskeyttää? ▪ Voiko tästä päätöksestä valittaa? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Kuka on tietoinen aikomuksesta suorittaa raskauden keskeytys? (informoidaanko puolisoa/ perhettä/ sukulaisia?) ▪ Miten hankitaan asukkaan tietoinen suostumus raskauden keskeytykseen? ▪ Mitä tietoa annetaan asukkaalle raskauden keskeytyksestä? ▪ Suoritetaanko koskaan raskauden keskeytyksiä ilman asukkaan suostumusta? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Mitä tukea on tarjolla asukkaalle ennen ja jälkeen raskauden keskeytyksen? ▪ Jos laitoksessa on asukas jolle on suoritettu raskauden keskeytys, tarkastuskäynnin tekijä voi keskustella hänen kanssaan koko prosessista (päättöksen teko, suostumus, seuraukset/komplikaatiot) jos asukas suostuu keskusteluun.	
11.5 Sterilisaatio ▪ Miten varmistetaan vapaa ja tietoinen suostumus toimenpiteeseen? ▪ Mitä tietoa asukkaalle annetaan sterilisaatiosta ennen toimenpidettä? ▪ Kuka päättää sterilisaation suorittamisesta? ▪ Voiko tästä päätöksestä valittaa? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Kuka on tietoinen aikomuksesta suorittaa sterilisaatio? (informoidaanko puolisoa/ perhettä/ sukulaisia?) ▪ Suoritetaanko sterilisaatioita ilman asukkaan suostumusta? ▪ Mitä tukea on tarjolla asukkaalle ennen ja jälkeen sterilisaatiota?	
Kohta 12. Ilmaisuvapaus ja tiedon saatavuus (Lähteet: henkilökunta ja asukkaat)	
▪ Voivatko asukkaat vapaasti ilmaista mielipiteitään, ottaa esille kysymyksiä ja valittaa ilman kielteisiä seuraamuksia henkilökunnan puolelta? ▪ Miten asukkaille tiedotetaan tärkeistä asioista, kuten laitoksen säännöistä, heidän oikeuksistaan ja vertaistukitoiminnasta? ▪ Onko tarjottu tieto relevantti ja asukkaiden kielellä?	
Kohta 13. Vapaus kidutuksesta, huonosta kohtelusta, hyväksikäytöstä ja laiminlyönneistä (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, kirjallinen aineisto)	
▪ Onko mitään merkkejä kidutuksesta, huonosta kohtelusta, hyväksikäytöstä tai laiminlyönneistä? ▪ Ovatko asukkaat esittäneet väitteitä huonosta kohtelusta, hyväksikäytöstä tai laiminlyönneistä? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Miten sellaisiin väitteisiin on vastattu?	

Kohta 14. Pakkotoimenpiteet ja eristäminen (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, kirjallinen aineisto, havainnointi)	
▪ Millaisia pakkotoimenpiteitä on käytössä (esim. käsi-raudat, lepositeet, tuoliin tai sänkyyn sitominen, tai lääkitys vastoin tahtoa)? ▪ Käytetäänkö eristämistä? Jos käytetään, pyydä saada nähdä eristyshuone. Pane muistiin huoneen koko, sijainti, mukavuuksien (WC:n ja ikkunan) saatavuus, eristyshuoneen yleinen kunto, mahdollisuus saada yhteys henkilökuntaan hätätilanteessa. ▪ Missä olosuhteissa käytetään pakkotoimenpiteitä/eristystä? ▪ Miten usein käytetään pakkotoimenpiteitä/eristystä ja miten pitkäksi aikaa? ▪ Kuinka pitkä oli kuluneen vuoden aikana pisin eristys/pakkotoimenpide? ▪ Kuka antaa valtuuden käyttää pakkotoimenpiteitä/eristystä ja missä olosuhteissa? ▪ Miten arvioidaan pakkotoimenpiteen/eristyksen jatkamisen tarvetta ja sen päättymistä? ▪ Keskeytetäänkö pakkotoimenpide/eristys WC:ssä käyntiä varten tai muuten? ▪ Mitä yhteyttä ihmisiin pakkotoimenpiteen/eristyksen alaisena olevalla asukkaalla on? ▪ Käytetäänkö pakkotoimenpiteitä/eristystä koskaan rangaistuksena? ▪ Miten dokumentoidaan eristyksen käyttö? ▪ Käytetään pakkotoimenpiteitä/eristystä riittämättömien henkilökuntaresurssien takia? ▪ Onko olemassa säännöllinen ulkopuolinen tarkastus pakkotoimenpiteiden/eristyksen säännöistä ja käytännöistä?	
Kohta 15. Kuntoutus ja kuntoutuminen (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, kirjallinen aineisto)	
▪ Johdantokysymys: saatko ottaa vastuutta itsestäsi ja tehdä mielekkäitä asioita (esim. arjen toimet, harrastukset, opinnot)? ▪ Mitä terapioita ja kuntoutustoimia on saatavilla? (esim. luovat terapiat kuten taideterapia tai musiikiterapia, toiminta- ja työterapia ja mahdollisuus oppia uusia taitoja) ▪ Voivatko asukkaat vapaasti valita toiminta johon he haluavat osallistua? ▪ Ovatko nämä mielekkäitä ja mieluisia toimintoja tai vain yksitoikkoisia ja ikäviä? ▪ Onko vertaistukea jossakin muodossa tarjolla?	
Kohta 16. Suostumukseen perustuva hoito (Lähteet: henkilökunta, asukkaat, kirjallinen aineisto)	
▪ Millä tavalla tässä laitoksessa hankitaan asukkaan tietoinen suostumus hoitoon? ▪ Kuvaile millä tavalla suostumus hoitoon ymmärretään laitoksessa. ▪ Mitä tapahtuu jos asukas kieltäytyy hoidosta? (kunnioittaako laitos päätöstä, voidaan jättää välittämättä asukkaan päätöksestä, ja missä olosuhteissa?) ▪ Voidaanko hoitoa määrätä asukkaan tahdosta riippumatta? (selosta yksityiskohtaisesti) ▪ Miten asiakas voi valittaa päätöksestä toteuttaa hoito ilman hänen suostumustaan? ▪ Onko olemassa järjestelmällinen riippumaton tarkastus ilman suostumusta toteutetuista hoidoista?	

Kohta 17. Fyysisen terveydenhoidon saatavuus (Lähteet: Asukkaat, henkilökunta)	
▪ Onko fyysisen terveydenhoidon saatavuudessa mitään ongelmia? ▪ Mitkä ovat olleet tärkeimmät fyysisen terveyden ongelmat kuluneen vuoden aikana? ▪ Ovatko säännölliset terveystarkastukset asukkaiden saatavilla? ▪ Mitä tapahtuu jos asukas on erikoislääkärin hoidon tarpeessa? ▪ Kuka maksaa fyysisestä terveydenhoidosta? ▪ Mitkä kustannukset tulevat asukkaan maksettaviksi ja ovatko nämä kohtuullisia? ▪ Mitä tapahtuu jos asukas ei pysty maksamaan näitä? ▪ Onko olemassa muita esteitä fyysisen terveydenhoidon saamiselle?	
Kohta 18. Mielenterveyspalvelujen saatavuus (Lähteet: asukkaat, henkilökunta)	
▪ Voivatko asukkaat tavata psykiatria tai muuta mielenterveyden ammattilaista halutessaan? ▪ Kuinka usein asukas tyypillisesti tapaa psykiatrin tai jonkun muun mielenterveysalan ammattilaisen? ▪ Kuinka monta tuntia viikossa laitoksessa/yksikössä on paikalla psykiatri tai joku muu mielenterveysalan ammattilainen? ▪ Voivatko asukkaat valita psykiatrin ja muut hoitoa tarjoavat mielenterveysalan ammattilaiset? ▪ Miten pitkään tapaaminen psykiatrin tai muun mielenterveysalan ammattilaisen kanssa yleensä kestää? ▪ Tapahtuvatko nämä tapaamiset luottamuksellisesti/kahden kesken? ▪ Minkätyyppistä arviointia ja hoitoa on tarjolla mielenterveyskriisissä?	
Kohta 19. Yleislääkäripalveluiden saatavuus (Lähteet: asukkaat, henkilökunta)	
▪ Voivatko asukkaat tavata valitsemaansa yleislääkärinä halutessaan? ▪ Millaista koulutusta yleislääkärillä on koskien mielen-terveysongelmista kärsivien terveydenhoitotarpeita? ▪ Millaista koulutusta yleislääkärillä on koskien kehitysvammaisten henkilöiden terveydenhoitotarpeita?	
Kohta 20. Hoitajan palveluiden saatavuus (Lähteet: asukkaat, henkilökunta)	
▪ Voivatko asukkaat tavata hoitajaa tai muuta hoitohenkilökunnan jäsentä halutessaan? ▪ Onko hoitohenkilökunnalla mielenterveysalan erikoiskoulutus? ▪ Mikä on hoitajien ja muun hoitohenkilökunnan antaman hoidon yleinen laatu? ▪ Miten hoidollisia ja asiakaslähtöisiä hoitajien ja muun hoitohenkilökunnan asenteet ovat? ▪ Suunnilleen kuinka monta tuntia viikossa päteväitynyt hoitaja on paikalla laitoksessa/yksikössä?	
Kohta 21. Terapiapalveluiden saatavuus (Lähteet: asukkaat, henkilökunta)	
▪ Voivatko asukkaat tavata psykologia? ▪ Voivatko asukkaat tavata itse valitsemaansa psykologia? ▪ Voivatko asukkaat tavata sosiaalityöntekijää? ▪ Voivatko asukkaat tavata itse valitsemaansa sosiaalityöntekijää?	

Kohta 22. Sairauskertomukset (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Ovatko sairaus/kuntoutuskertomukset kattavia, järjestyksessä ja ymmärrettäviä? ▪ Ovatko ne luottamuksellisia? ▪ Ovatko sairaus/kuntoutuskertomukset vapaasti saatavilla niitä tarvitseville, mukaan lukien asukas itse?	
Kohta 23. Fyysisen terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Onko asukkaille tarjolla asianmukaiset terveyttä edistävät ja sairauksia ennaltaehkäisevät palvelut, huomioiden mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden fyysisten sairauksien korkean esiintyvyyden? ▪ Punnitetaanko asukkaat laitokseen tullessaan ja säännöllisesti sen jälkeen? ▪ Onko liikuntamahdollisuuksia esteettömästi saatavilla? ▪ Onko olemassa esteitä liikuntamahdollisuuksien käyttämiseksi? ▪ Toteutetaanko normaaleja syöpäseuluntoja?	
Kohta 24. Lääkitys (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Onko määrätty lääkitys asukkaiden saatavilla kohtuulliseen hintaan? ▪ Annostellaanko lääkitys Käypä hoito -suositusten mukaisesti? ▪ Varastoidaanko lääkkeet oikein? ▪ Ottaako henkilökunta vakavasti asukkaiden raportoidut lääkkeiden haittavaikutukset? ▪ Huomioiko henkilökunta asukkaiden lääkitystoiveet (esim. koskien antotapaa)? ▪ Onko mitään merkkejä asukkaiden ylilääkityksestä laitoksen hallitsemiseksi asukkaiden parhaan edun sijaan? (esim. huomioi lääkityksen mahdollisia haittavaikutuksia, ovatko asukkaat uneliaita ja laahustavia, valuuko heillä kuola, tai onko heillä vaikeuksia kommunikoida?) ▪ Onko merkkejä siitä että päivystysaikana henkilökunnalle on annettu liian laajat valtuudet antaa lääkkeitä, esim. rauhoittavien ja "tarvittaessa" annettavien lääkkeiden suhteen? ▪ Mitä tapahtuu kun asukas ei halua ottaa lääkitystään? ▪ Onko kirjallinen asiakirja asukkaiden lääkehoidoista ja annostelusta? ▪ Onko annos sopiva ajatellen kliinistä tilaa eikä annettu henkilökunnan mukavuuden takia tai asukkaan rankaisemiseksi?	
Kohta 25. Tulovaiheen terveystarkastus (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
Johdantokysymys: ▪ Tehtiinkö sinulle terveystarkastus kun saavuit tänne laitokseen? ▪ Tehdäänkö säännönmukaisesti tulovaiheen terveystarkastus ja asukkaan suostumukseen perustuen? ▪ Kuka suorittaa tarkastuksen? ▪ Selostetaanko tarkastuksen löydökset ja niiden vaatima hoito selkeästi asukkaalle? ▪ Suoritetaanko terveystarkastus kunnioittaen asukkaan kulttuuria ja uskontoa? ▪ Mitä tapahtuu jos asukas kieltäytyy terveystarkastuksesta?	
Kohta 26. Taudinmääritys (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Tekeekö pätevyyden omaava henkilö arvioinnin pohjalta taudinmäärityksen, joka johtaa fyysisen diagnoosiin? ▪ Tekeekö pätevyyden omaava henkilö arvioinnin pohjalta taudinmäärityksen, joka johtaa mielenterveysdiagnoosiin?	

Kohta 27. Sähköhoito (ECT) (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Annetaanko laitoksessa ECT-hoitoa? Jos annetaan, niin millä indikaatioilla? ▪ Annetaanko koskaan ECT-hoitoa ilman rauhoittavia lääkkeitä/nukutusta/lihaksia rentouttavia lääkkeitä? ▪ Pidetäänkö kirjaa jokaisesta ECT-hoidosta? ▪ Mitä haittavaikutuksia ECT-hoidosta on? ▪ Käytetäänkö ECT-hoitoa tavalla jonka asukkaat kokevat rangaistuksen muotona? ▪ Mitä tapahtuu jos asukas kieltäytyy ECT-hoidosta?	
Kohta 28. Elämäntavat (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Onko alkoholi saatavilla asukkaille samalla tavalla kuin paikallisessa yhteisössä? ▪ Onko tupakka saatavilla asukkaille samalla tavalla kuin paikallisessa yhteisössä? ▪ Huomioiko henkilökunta asukkaiden huumeiden käytön? ▪ Millaista tukea on saatavilla asukkaille joilla on: 1. alkoholiongelma 2. tupakointiongelma 3. huumeongelma?	
Kohta 29. Osallistuminen hoito- ja kuntoutussuunnitelmien laatimiseen (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
Johdantokysymys: ▪ Miten olet osallistunut sinua koskevaan päätöksentekoon ja hoidon/kuntoutuksen suunnitteluun? ▪ Onko jokaisella asukkaalla henkilökohtainen hoito-/kuntoutussuunnitelma? ▪ Miten osallisia asukkaat ovat omien hoito/kuntoutussuunnitelmien teossa? ▪ Voivatko asukkaat kyseenalaistaa hoito/kuntoutussuunnitelmien sisällön? ▪ Sisältyykö hoito/kuntoutussuunnitelmaan yksilökohtainen lääke- ja muu hoito? ▪ Miten usein suunnitelmia päivitetään? ▪ Ovatko hoito/kuntoutussuunnitelmat asukkaan kielellä?	
Kohta 30. Suostumus tutkimukseen osallistumiseen (Lähteet: asukkaat, henkilökunta, kirjallinen aineisto)	
▪ Perustuuko osallistuminen tutkimukseen kirjalliseen suostumukseen? ▪ Onko olemassa riippumaton tutkimushankkeiden eettinen arviointi? ▪ Onko tutkimukseen mahdollisesti osallistuvilla riittävästi tietoa tehdäkseen tietoisin valinnan osallistumisestaan? ▪ Toteutetaanko tutkimusta henkilöillä, jotka ovat tahdostaan riippumatta hoidossa laitoksessa? ▪ Toteutetaanko tutkimusta henkilöillä, joiden toimintakelpoisuus on rajoitettu? ▪ Jos lääketieteellistä tutkimusta toteutetaan laitoksessa henkilöille jotka ovat tahdostaan riippumattomassa hoidossa tai joiden ymmärrys ei ole riittävä suostumuksen antamiseen, ketä on informoitu tutkimuksesta? ▪ Maksetaanko tutkimuksesta? ▪ Rajoitetaanko jotenkin tavanomaisen hoidon saamista asukkaille jotka eivät suostu osallistumaan tutkimukseen?	